

PlanBørnefonden og Red Barnet: Uddannelse som selvstændig prioritet i ny udviklingspolitisk strategi

PlanBørnefonden og Red Barnet anbefaler, at uddannelse opprioriteres og bliver et selvstændigt indsatsområde i en ny udviklingspolitisk strategi, med særligt fokus på de mest udsatte og sårbare: børn og unge i konflikt og katastrofepåvirkede kontekster og unge piger, som dobbeltdiskrimineres på baggrund af deres køn og alder.

Lige nu står vi med den største globale uddannelseskriser nogensinde. Godt 1,6 milliarder børn blev ramt af skolelukningerne i 2020 pga. COVID-19, herunder mere end 250 millioner børn i humanitære kontekster som i forvejen oplevede voldsomme udfordringer pga. konflikter og naturkatastrofer. Op mod 11 millioner piger risikerer ikke at komme tilbage i skole (Plan International). At miste adgang til uddannelse gør børn uhyre sårbare, bl.a. overfor børnearbejde, børneægteskaber, rekruttering til væbnede grupper, trafficking, og fejlernæring (GEC 2020). Samtidig var flere tusind skoler i forvejen lukket i lande som Mali, Niger, Burkina Faso, Yemen og Syrien pga. væbnede konflikter, hvor skoler, elever og lærere er bevidste og taktiske mål for angreb.

Børn, unge og familier i krisepåvirkede kontekster fremhæver selv uddannelse som noget af det vigtigste, samtidig med at uddannelse er noget af det mest underprioriterede og sværeste at genoprette (Save the Children). Til trods for en stigning siden 2005 på 126% i behov relateret til uddannelse i humanitære kriser, så er den globale humanitære finansiering til samme kun steget til godt 4%. Nu hvor verden og navnlig de i forvejen mest skrøbelige lande oplever en dyb økonomisk krise pga. COVID-19, er der overhængende fare for at uddannelse nedprioriteres, og at bistand til uddannelse på tværs af kontekster falder. Støtte til de to uddannelsesfonde, Education Cannot Wait og Global Partnership for Education bør derfor opprioriteres, sammen med en i det hele taget systematiseret tilgang til at støtte og påvirke uddannelse i både udviklings- og humanitære kontekster, som løber på tværs af multilaterale og bilaterale processer.

Skolegang er afgørende for børns mentale sundhed og psykosociale trivsel, som for børn i konflikt og katastrofepåvirkede områder er særligt sårbar. Forskning viser at afbrudt skolegang er en af de største stressfaktorer for børn og familier (INEE). Samtidig har det konsekvenser for børns indlæringssevne hvis de oplever psykosocial mistrivsel, hvorfor uddannelsesprogrammer i udsatte kontekster bør klæde lærere på til at fremme børns trivsel, identificere behov for hjælp, og yde støtte eller henvise til specialiseret hjælp. Education Cannot Wait fonden tager allerede sådan en integreret tilgang.

Når mere end halvdelen af verdens fordrevne er under 18 (UNHCR), så siger det sig selv at adgang til uddannelse er afgørende i spørgsmålet om hvordan vi bedst beskytter og støtter denne gruppe. Retten til uddannelse standser ikke når konflikter og naturkatastrofer rammer; børn har ret til at kunne udvikle deres fulde potentiale uanset deres situation.

Der er afgørende behov for at fokusere på adgang til uddannelse for verdens mest udsatte børn og unge i en ny udviklingspolitisk strategi. Unge piger er særligt udsatte, idet de dobbeltdiskrimineres på baggrund af køn og alder i adgangen til skole og skolelukninger og der er behov for at fokusere på pigernes fortsatte skolegang i overgangen fra de små klasser til mellemtrin i folkeskolen. Investering i uddannelse bidrager altså ikke kun til Verdensmål 4, men også til Verdensmål 5 om ligestilling. Når børn som lever i fattigdom, får en kvalitetsuddannelse, så får de bedre forudsætninger for at bryde ud af den fattigdom (Verdensmål 1). Uddannelse styrker også børns forudsætninger for at kunne leve sunde liv, og trives (Verdensmål 3). Til sidst kan uddannelse bidrage til at øge tolerancen mellem grupper og bidrage til at skabe fredelige samfund, ligesom skolegang for mange børn også betyder tryghed og beskyttelse fra vold (Verdensmål 16). Uddannelse er altså en hjørnesten i indsatsen for at opnå en lang række af de Verdensmål, som Danmark prioriterer, og med den uddannelseskriser verden oplever nu, så er det på høje tid at uddannelse prioriteres som selvstændigt område i dansk udviklingspolitik.